

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВРЯТУВАННЯ ШИРОКИНЕ»

87534, Україна. Донецька область, м. Маріуполь, Приморський район, вул. Лавицького, буд. 8. кв. 62
Ідентифікаційний код юридичної особи: 40068415

19.01.2021 № 107
на № _____ от _____

Президенту України

Зеленському В.О.

Шановний Володимире Олександровичу!

У вашу адресу звертається Громадська організація «Врятування Широкине», що є неурядовою організацією та об'єднує фізичних осіб – жителів прифронтового села Широкине, від імені 1800 громадян України, власників 653 домоволодінь у с. Широкине, які були вимушені 10 лютого 2015 року при примусовій евакуації якнайшвидше покинути свої домівки, рятуючи власне життя від наслідків проведення урядовими силами військової «Широкинської операції». Після виселення в'їзд до села місцевим жителям був заборонений, тому усе майно залишилось там. Збройний конфлікт більш усього вплинув на права та життя людей саме цього населеного пункту України. Початок військової «Широкинської операції», будівництво фортифікаційних споруд у населеному пункті, артилерійські обстріли села, наступна евакуація цивільного населення, розграбування їх рухомого майна, повне знищення житла людей та об'єктів соціальної інфраструктури села, загибель та каліцтво, позбавлення людей мінімальних державних соціальних гарантій уже на підконтрольній Уряду України території – це лише побіжний опис тих подій та проблем, з якими довелось зіткнутися родинам широкинців.

Зараз це «село-призрак», у якому зруйновано усе рухоме та нерухоме майно цих людей. Цілі родини залишились без даху над головою, втратили усе своє майно, практично не отримуючи від держави ніякої допомоги, а саме якогось забезпечення місцем для тимчасового проживання, грошової допомоги, необхідного одягу, працевлаштування, медичної допомоги, юридичної допомоги. Крім жорстокого поводження від працівників державних підприємств, ці люди нічого не бачили, навіть скільки часу було витрачено на вирішення питання про скасування припинення пенсійних виплат широкинцям після евакуації. Усі влаштувалися як могли та допомагали один одному або отримували допомогу від родичів, які мешкали в інших містах. У державі відсутня окрема загальнодержавна програма для переселенців, яка б сприяла придбанню будь-якого житла. Єдине що вони отримували, це грошова допомога, яка становила 1 000 гривень на одну особу на місяць для непрацевдатних осіб, а для працевдатних осіб - 442 гривні на одну особу (члена сім'ї). Тільки за перші три роки нараховано 14 загиблих та 27 поранених цивільних осіб широкинців, а також перебуваючи у пригніченому стані через відсутність власного дому та погане матеріальне становище, коли держава недостатньо їх підтримує, а суспільство з нерозумінням ставиться до їхніх проблем, вже померли від пережитого лиха 132 мешканців Широкиного.

Широкине та події навколо нього ледь не щодня згадуються не лише в регіональних, національних, а часом – і в міжнародних медіа. Усе це робить село «зразковим» кейсом для правозахисного втручання держави, щоб сприяти відновленню порушених прав цих людей. Але на протязі 6 років держава не приймала ніяких дій щодо питань, спрямованих на захист цивільних осіб і надання компенсації постраждалим, незважаючи на те, що під час бойових дій у Широкиному норми МГП та міжнародного права прав людини системно порушувались.

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВРЯТУВАННЯ ШИРОКИНЕ»

87534, Україна. Донецька область, м. Маріуполь, Приморський район, вул. Лавицького, буд. 8. кв. 62

Ідентифікаційний код юридичної особи: 40068415

Україна є державою-учасницею чотирьох Женевських конвенцій та Додаткових протоколів до них, які встановлюють стандарти та заборони в поводженні з військово-полоненими та цивільним населенням підчас війни. Ці міжнародно-правові акти серед іншого спрямовані на захист прав осіб, що не беруть участі у воєнних діях. Женевські конвенції застосовують обов'язковий та однаковий захист прав громадян державою, які перебувають під їх юрисдикцією, незалежно від виду збройного конфлікту – міжнародний збройний конфлікт чи збройний конфлікт неміжнародного характеру. Цього дотримується також практики Європейського суду з прав людини за нормами міжнародного гуманітарного права.

Аналізуючи положення чотирьох Женевських конвенцій та Додаткових протоколів доних, інших документів із міжнародного права, а також Конституцію України стосовно захисту право на мирне володіння майном, зазначено, що державна політика повинна забезпечити компенсацію за завдану військовими операціями шкоду та передбачити виділення фінансування всім установам, причетним до її реалізації, шляхом прийняття окремого закону врегулювати на законодавчому рівні питання надання грошових компенсацій за житло, зруйноване внаслідок воєнних дій, урахувавши при цьому майнові інтереси всіх без винятку категорій потерпілих.

Згідно із статтею 41 Конституції України кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Статтею 1 Додаткового протоколу до Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод передбачено, що кожна фізична або юридична особа має право мирно володіти своїм майном. Ніхто не може бути позбавлений свого майна інакше як в інтересах суспільства і на умовах, передбачених законом або загальними принципами міжнародного права. Пошкодження (знищення) житла мешканців села ми вважаємо порушенням нашого гарантованого Конституцією України та Конвенцією права на вільне володіння своїм майном. Але ще більшим порушенням своїх прав ми вважаємо бездіяльність органів державної влади. Питання надання нового житла або грошової компенсації за втрачену нерухомість і рухоме майно не вирішується через відсутність спеціальних законів.

До 2020 року ми не мали жодного офіційного діючого законодавчого документу щодо обстеження пошкодженого (знищеного) майна, тобто документального підтвердження того факту, що наше рухоме майно дійсно пошкоджено або знищено. Лише у відповідь на наші неодноразові звернення до Кабінету Міністрів, Верховної Ради, уповноваженого Верховної Ради з прав людини, Президента України, Кабінетом Міністрів України була прийнята ПОСТАНОВА від 2 вересня 2020 р. № 767 «Питання виплати грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації». Цією постановою внесено зміни до «Порядку надання та визначення розміру грошової допомоги постраждалим від надзвичайних ситуацій та розміру грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією Російської Федерації», яким нарешті був визначений механізм обстеження та виплати компенсацій за втрачене майно.

АЛЕ як?!?! Та з якими порушеннями вище вказаного законодавства про непорушність та недоторканість права власності.

Згідно умови виконання цієї Постанови постраждалим не тільки не надається допомога (по можливості держави) на встановлення пошкодженого та зруйнованого майна, а навпаки

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВРЯТУВАННЯ ШИРОКИНЕ»

87534, Україна. Донецька область, м. Маріуполь, Приморський район, вул. Лавицького, буд. 8. кв. 62

.Ідентифікаційний код юридичної особи: 40068415

їх зобов'язують відмовитись від права власності на своє майно (подати заяву на вилучення з Державного реєстру права власності на нерухоме майно їх власності (будинків, земельних ділянок), знятися з реєстрації місця мешкання (статі «бомжами»), та ще лишать права звертатися у будь-які організації з питання їх захисту, і все це потрібно зробити перед тим як подати заяву на отримання грошової допомоги (компенсаційної виплати) у сумі до 300 тис. грн. (можливо вона буде ще меншою), при цьому ніяка оцінка втраченого майна не робиться, (чому? бо вартість нерухомого майна можливо зробити експертам по технічній документації на будинок).

Згідно умов Постанови для отримання грошової допомоги (компенсації) потерпілим подається заява **П. 19** до якої потрібно долучити згідно ч. 4 інформаційну довідку (витяг) з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про припинення права власності на житло у зв'язку з його знищенням, яка видається в установленому порядку на підставі акту обстеження житла. Та згідно **П.20** у разі подання постраждалим неповного пакета документів, необхідних для отримання грошової компенсації, визначених в цьому Порядку, всі документи повертаються постраждалому без виконання. **П. 31**.

Розмір грошової допомоги постраждалим становить від 3 до 15 прожиткових мінімумів для працездатних осіб. Під час визначення розміру грошової допомоги враховується розмір заподіяної матеріальної шкоди, страхових виплат, інших видів допомог **П.32**. Розмір грошової компенсації постраждалим визначається за показниками опосередкованої вартості спорудження житла у регіонах України відповідно до місцезнаходження житла, що є чинними на дату затвердження узагальненого списку відповідно (але не більш як 300 тис. гривень за один об'єкт зруйнованого житла). **П.36**. Грошова допомога та компенсація є одноразовими. Повторна виплата коштів не допускається. **П.39**. Після отримання грошової допомоги або компенсації постраждалі втрачають право на отримання пільг і компенсацій, передбачених у ч.8 ст.86 та ч.2, ст. 89 Кодексу цивільного захисту України.

Що це? Очікувана Постанова не лише не вирішила питання про отримання будь-якої допомоги постраждалим, а ще більш порушує права широкинців та позбавляє їх на будь-яку надію отримати допомогу від держави. Це ж обкрадання громадян державою на законодавчому рівні.

Крім того, ця Постанова є незаконною тому, що виходить із того, що відповідно до Конституції України права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави; держава відповідає перед людиною за свою діяльність; утвердження і забезпечення прав і свобод людини є головним обов'язком держави (частина друга статті; 3) органи законодавчої, виконавчої та судової влади здійснюють свої повноваження у встановлених Конституцією межах і відповідно до законів України (частина друга статті; 6) в Україні визнається і діє принцип верховенства права; Конституція України має найвищу юридичну силу; закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні відповідати їй (частини перша, друга статті; 8) правовий порядок в Україні ґрунтується на засадах, відповідно до яких ніхто не може бути примушений робити те, що не передбачено законодавством; органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України (стаття 19).

На підставі викладеного та з метою відновлення наших прав, як громадян правової держави, ми просимо Вас в межах наданих Вам повноважень:

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВРЯТУВАННЯ ШИРОКИНЕ»

87534, Україна. Донецька область, м. Маріуполь, Приморський район, вул. Лавицького, буд. 8. кв. 62

.Ідентифікаційний код юридичної особи: 40068415

1. Ініціювати перегляд та скасування всіх законів України, Постанов КМУ та інших рішень влади, що порушують права громадян, постраждалих внаслідок проведення АТО/ООС, та порушують Конституцію України.
2. Ініціювати розробку та прийняття закону «Про порядок компенсації громадянам України шкоди за втрачене майно та нерухомість в результаті проведення АТО / ООС» (з огляду на той факт, що Верховна Рада України не прийняла до теперішнього часу жоден із запропонованих законів, до проекту якого надавалось звернення широкинівців).
3. Вплинути на початок розслідування всіх кримінальних проваджень за зверненнями жителів села Широкине (які з 2013 року не розглядаються взагалі).
4. Ініціювати створення спеціальної комісії із встановлення та фіксації фактів скоєння воєнних злочинів проти цивільного населення села Широкине, а саме, фактів розташування військових об'єктів у густонаселеному районі с. Широкиному, (всупереч до норм МГП вони повинні в максимально можливій мірі уникати розташування будь-яких військових об'єктів у густонаселених районах або біля них, що може трактуватись як порушення Додаткового протоколу II, зокрема ст. 13(1), відповідно до якої «цивільне населення та окремі цивільні особи користуються загальним захистом від небезпек, що виникають у зв'язку з військовими операціями»), не вибіркових обстрілів приватного житла та об'єктів соціальної інфраструктури, фактів розграбування майна та фактів вчинення інших дій, заборонених Женевськими конвенціями про захист жертв війни 1949 року та Додатковими протоколами I і II до них 1977 року.

Сподіваємося на як найшвидше прийняття рішення, спрямованого на вирішення нашої проблеми, яка стосується й сотень тисяч інших мирних громадян України. Тому що ми вже чекаємо вирішування цього питання з 2013 року.

З повагою,

Голова громадської організації
І.І. Осіпов

